

Ajutorul financiar acordat victimelor de acte intenționate de violență

Începând cu 1 august 1985, legea belgiană prevede posibilitatea ca statul să intervină financiar în favoarea victimelor actelor intenționate de violență și, în unele cazuri, în favoarea familiei lor. Din 2006 se acordă și dreptul unui ajutor financiar pentru salvatorii ocazionali și pentru familiile acestora, în caz de deces.

Comisia pentru ajutor financiar acordat victimelor actelor intenționate de violență și salvatorilor ocazionali, jurisdicție administrativă, verifică dacă sunt îndeplinite condițiile pentru a beneficia de un ajutor și decide acordarea acestuia, precum și suma respectivă. Legea prevede acordarea unui ajutor și nu a unei indemnizații. Acordarea ajutorului se bazează pe ideea necesității unei solidarități în cadrul colectivității și intervine pentru a dispensa daunele cauzate în urma unor acte de violență intenționată. Ajutorul este doar financiar.

Cine beneficiază?

Un ajutor poate fi reclamat de cel care a fost obiectul unui prejudiciu fizic sau psihic important, rezultat direct al unui act intenționat de violență. Acesta presupune uzul unei violențe intenționate asupra unei persoane. Infracțiunile prin imprudență sau neglijență (ca majoritatea infracțiunilor față de Codul rutier) și infracțiunile legate de bunuri (furt fără violență sau amenințare) sunt excluse. În cazul în care victima este minoră sau se află sub incidența unei tutele, ajutorul financiar trebuie să fie cerut în numele său de către un părinte, tutore sau reprezentant legal. În cazul în care victima decedează în urma actului de violență intenționat, rudele de până la al doilea grad inclusiv (părinți, copii, frați, surori, bunici și nepoți) sau persoanele care întrețineau un raport familial durabil cu aceasta, pot obține un ajutor financiar. Pot primi un ajutor tatăl și mama unei victime minore în momentul unui act intenționat de violență sau persoanele care aveau în îngrijire acest minor, la acel moment. De asemenea, pot cere un ajutor Comisiei, succesorii, până la al doilea grad inclusiv ai unei victime dispărute de mai mult de un an și a cărei dispariții este datorată unui act de violență intenționată sau persoanele care se aflau într-o relație de familie cu aceasta. Un ajutor poate fi acordat chiar în cazul în care agresorul este necunoscut sau nu este considerat responsabil de actele sale.

Tipul de ajutor

a) Comisia poate acorda un ajutor de urgență fără a aștepta sfârșitul instrucției și al procedurii judiciare. Această posibilitate există în cazul în care întârzierea acordării ajutorului ar putea cauza solicitantului un prejudiciu important. De exemplu: dacă solicitantul dispune de venituri modeste și este confruntat cu importante costuri medicale ca urmare a actului de violență. În cazul în care victima susține acumularea costurilor medicale, ajutorul de urgență este în vigoare.

b) Ajutorul principal este considerat ca fiind intervenția financiară pe care Comisia o poate acorda pentru ansamblul prejudiciului cauzat.

c) În cazul în care prejudiciul s-a agravat considerabil după acordarea ajutorului principal, victima poate cere un ajutor complementar.

Ajutorul de urgență este acordat pentru un prejudiciu care depășește 500 euros și este limitat la o sumă de 15 000 euros. Ajutorul principal care poate fi acordat unei victime sau unei persoane apropiate acesteia este de maxim 62 000 euros.

Pentru alocarea unui ajutor, prejudiciul trebuie să depășească 500 euros.

Comisia fixează modalitățile de acordare a ajutorului. Dacă victima (sau persoana apropiată) este minoră, Comisia poate ordona ca o parte sau întreaga sumă să fie blocată pe un livret de economii. Livretul, deschis pe numele copilului va fi disponibil începând cu majoratul acestuia.

Condiții

Legea prevede următoarele condiții:

Actul intenționat de violență trebuie comis în Belgia.

Numai după obținerea rezultatelor anchetei de poliție sau procedurilor penale se poate introduce o cerere de ajutor principal.

Nu sunt condiții impuse în cazul ajutorului de urgență. Este suficient ca solicitantul să introducă o cerere sau să se constituie în parte civilă; Comisia va cere parchetului informațiile necesare. Comisia ține cont de faptul că nu sunt întotdeauna posibile urmăriri penale, de exemplu în cazul unui agresor minor.

Dacă autorul agresiunii a fost identificat este necesar să se încerce obținerea reparării prejudiciului. Trebuie să se dovedească faptul că solicitantul s-a constituit în parte civilă, a înaintat o procedură către un tribunal civil sau o citație directă. Solicitantul nu trebuie să dispună de alte posibilități de a obține o indemnizație suficientă al prejudiciului. Intervenția statului este subsidiară. Comisia va ține cont de solvabilitatea și de plățile eventuale executate de agresor, de intervenția asiguratorului și de o eventuală indemnizație pe vaza unei asigurări private.

Elementele prejudiciului luate în considerare

Persoanele care au suferit un act de violență pot cere un ajutor pentru următoarele elementele ale prejudiciului:

- prejudiciu moral, ținând cont de invaliditatea temporară sau permanentă;
- costuri medicale de spitalizare, costuri de proteze inclusiv;
- invaliditate temporară sau permanentă;
- pierderea sau diminuarea veniturilor rezultate din incapacitatea temporară sau permanentă de muncă;
- prejudiciu estetic;
- costuri de procedură de circa 4000 euros;
- costuri materiale (îmbrăcăminte, costuri de deplasare,...) de circa 1250 euros;
- prejudiciul rezultat din pierderea unui an sau mai multor ani de școlaritate.

Succesorii de până la al doilea grad ai unei victime decedate pot cere un ajutor pentru următoarele elemente:

- prejudiciul moral cauzat de moartea victimei;
- costuri medicale și de spitalizare;
- pierderea ajutorului alimentar pentru persoanele care, în momentul decesului victimei, se aflau sub responsabilitatea sa;
- costurile de funeralii , de circa 2000 euros;
- costurile de procedură, de circa 4000 euros;

Prejudiciul rezultat din pierderea unuia sau mai multor ani de școlaritate.

Succesorii de până la al doilea grad ai unei persoane dispărute sau părinții unei victime minore în momentul actului de violență intenționat, pot primi un ajutor pentru următoarele elemente ale prejudiciului:

- prejudiciu moral;
- costuri medicale și de spitalizare;
- costuri de procedură de circa 4000 euros.

Procedură

Cererea trebuie depusă la secretariatul Comisiei sau adresată prin scrisoare recomandată. Este posibilă obținerea unui formular imprimat de la secretariatul Comisiei.

Cererea ajutorului trebuie introdusă în termen de trei ani.

Termenul intră în vigoare, după caz, cu prima decizie fără recurs, cu decizia jurisdicției de instrucție, cu ziua în care s-a stabilit o decizie penală definitivă sau din ziua în care decizia de interes civil a intervenit în urma deciziei acțiunii publice sau din ziua în care o decizie

definitivă asupra imputației sau indemnizației de prejudiciu a fost pronunțată de un tribunal civil. Termenul de prescriere începe cu data la care a fost depus un act sau a fost pronunțată o decizie și nu data la care o decizie a dobândit autoritate de lucru judecat.

Nu este necesară o decizie pentru ajutorul de urgență. Acesta poate fi cerut în momentul în care solicitantul se constituie în parte civilă sau a depus o plângere. Ajutorul complementar trebuie cerut în timp de zece ani începând cu data la care ajutorul principal a fost plătit.

Cererea conține o descriere sumară a actului de violență, a diferitelor elemente ale prejudiciului și mijloacele pentru obținerea indemnizației. Trebuie să indice evaluarea ajutorului cerut pentru diferitele elemente ale prejudiciului. O copie a deciziilor judiciare, precum și piesele justificative trebuie să fie anexate la cerere. Decizia este comunicată prin poștă. În termen de 30 de zile începând cu data notificării acesteia se poate introduce un recurs în fața Consiliului de Stat.

Avocat Gelu BUZINCU
Barreau de Bruxelles